

Lapin hyvinvointialueen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksesta ja –suunnitelmasta 2024–2025 lausunnon antaminen

Khall 07.05.2024 § 151

Valmistelija

kunnanjohtaja Timo Kurula, puh. 040 595 7597

Lapin hyvinvointialue on toimittanut 24.4.2024 Kittilän kuntaan lausuntopyyntönsä hyvinvointialueen alueellisesta hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksesta ja –suunnitelmasta 2024-2025. Lausuntoa on pyydetty 10.5.2024 mennessä.

Lapin hyvinvointialueen hyvinvointikertomus ja turvallisuussuunnitelma jakaantuu muutamiin teemoihin. Kertomusosa kuvaa hyvinvoinnin nykytilaa ja suunnitelma taas tavoitteita, suunniteltuja toimia sekä eri toimijoiden välistä yhteistyötä.

Hyvinvointialueen strategiaan on kirjoitettu, että hyvinvointialue tunnistaa väestöryhmittäiset ja alueelliset erot toiminnan suunnittelussa sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyvien erojen kaventaminen. Laphalla on siten velvollisuus tuottaa palveluita koko alueellaan ja palvelualueellamme huomioida väestöryhmien väliset terveysterot ja pitkät etäisyydet.

Lapin hyvinvointialueen missio on: *”Hyvinvoiva lappilainen on kaiken tekemisemme tarkoitus. Arvostamme kaikkia toimijoita ja luomme yhdessä kumppanuutta hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden takaamiseksi. Tunnetta väestöryhmiemme tarpeet ja järjestämme vaikuttavat palvelut lappilaisille läpi koko elinkaaren asuinpaikasta riippumatta.”* Kittilän kunnalla on valmiuksia tehdä tarvittavia investointeja toimitilojen remontteihin, joilla turvataan palveluiden tarjoamisen mahdollisuus kuntamme alueella sekä Kittilään sijoitettuna palveluiden tarjoaminen laajempaa aluetta palvelevana.

Kittilän kunta on hankkinut omistukseensa aikaisemman palvelukoti Hopeatuvan Kittilän Pakatin alueelta luonnonkauniilta paikalta kirkonkylässä. Hopeatuvan käyttöönotolla turvattaisiin palvelutarjontaa Kittilässä.

Lapin demografinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15-64- vuotiasta kohti. Lapin huoltosuhdeluku oli 71 vuonna 2022, joka on koko maan lukua (62.3) korkeampi ja luku on ollut noususuuntainen vuodesta 2020 lähtien. Lisäksi Lapin sairastavuusindeksi on muuta maata korkeammalla tasolla, mikä kertoo hyvinvointipalveluiden saavutettavuuden ja tarjonnan tarpeellisuudesta, ei niiden karsinnasta.

Lapin hyvinvointialueen ja Kittilän kunnan väliset hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämisen neuvottelut (HYTETU-neuvottelut) järjestettiin 22.4.2024 klo 12–15 Kittilän kunnantalolla. Neuvottelut pohjautuivat alueelliseen hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan 2024–2025. Neuvotteluiden tavoitteena oli sopia paikallisesta yhteistyöstä, vastuunjaosta sekä toimintatavoista. Tilaisuudessa esiteltiin alueellisen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen sekä -suunnitelman 2024–2025 luonnos, joihin Kittilän kunnan edustajat antoivat tilaisuudessa kommenttinsa. Esille nostettiin seuraavat, erityisesti tärkeiksi koetut yhdyspintakokonaisuudet: 1) Ikäihmiset: palveluasuminen ja kotona asuvat

ikäihmiset; 2) Läsnä oleva ja jatkuvuuden takaava oppilas- ja opiskeluhuolto; 3) Mielen terveyden edistäminen; mielen terveydestä taitojen tukeminen; 4) Liikunnallisen elämäntavan edistäminen; 5) Hyvinvointialueen ja työllisyysalueen yhteistyö; 6) Kotouttaminen sekä läpileikkaavana teeman järjestöyhteistyön tiivistäminen.

Kittilän kunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kittilän kunta katsoo, että Lapin hyvinvointialueen hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaan kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet ovat suurelta osin linjassa niiden teemojen kanssa, jotka Kittilässäkin koetaan tärkeiksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä. Näitä ovat esimerkiksi järjestöyhteistyön potentiaali hytetu-työssä, elintapaohjaukseen liittyvät asiat ja sivukylä huomioiminen. Palveluiden turvaamisen teema on kuntien näkökulmasta keskeinen, koska hyvinvointialueen tarjoamat palvelut koskettavat jokaisen kunnan kuntalaisia. Tällöin palveluiden tulisi olla pitkien etäisyyksien alueella saavutettavissa kohtuudella säästöistä huolimatta.

Yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen välillä tiivistyy entisestään, kun yhtenevät tavoitteet ohjaavat toimintaa samaan suuntaan.

Kittilän kunnan hyvinvointilautakunta ei ole käsitellyt asiaa aikatauluun liittyvistä syistä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kurula Timo
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa esittelytekstissä valmistellun ja kirjoitetun lausunnon Lapin hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksesta ja turvallisuussuunnitelmasta Kittilän kunnan lausuntona.
Päätös	<p>Esteellisyyttä käsitelty Khall 7.5.2024 §:n 150 kohdalla seuraavasti: "Kunnanvaltuuston 3. varapuheenjohtaja Inkeri Yritys poistui esteellisenä klo 14:15 tämän asian ja esityslistan asioiden nro 13 ja 14 käsittelyn ajaksi. Yritys on ollut rakennus- ja ympäristölautakunnassa päättämässä asiasta nro 12 (§ 150) ja esityslistan asioihin nro 13 ja 14 (§:t 151 ja 152) liittyen hän on Lapin hyvinvointialueen hallituksen jäsen."</p> <p>Kunnanjohtaja Timo Kurula täydensi päätösesitystään seuraavasti: Mikäli Lapin hyvinvointialueen hallitus myöntää jatkoaikaa lausunnon antamiselle Kittilän kunta varaa mahdollisuuden lausunnon täydentämiseen uuden määräajan puitteissa.</p> <p>Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kunnanjohtajan täydennetyt esityksen.</p> <p>Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.</p>

Hyvinvlt 23.05.2024 § 35
237/00.01.02/2024

Valmistelija	Vs. sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri
	Lapin hyvinvointialueen aluehallitus on kokouksessaan 8.5.2024 (§ 221) päättänyt jatkaa lausuntoaikaa siten, että lausunnot tulee toimittaa hyvinvointialueelle viimeistään 31.7.2024. Näin ollen lausuntoasiaa ehditään käsitellä hyvinvointilautakunnan kokouksessa.

Hyvinvointilautakunta täydentää kunnanhallituksessa ehdotettua lausuntoa seuraavasti:

Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus antaa kattavan katsauksen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteista ja yhdyspinnoista. Katsaus lappilaisten hyvinvointiin –osio indikaattoritiedon tukemana on laaja ja informatiivinen pohja sille työlle, mitä hyvinvointialue muiden toimijoiden kanssa tekee lappilaisten hyvinvoinnin eteen.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa on määritelty tärkeät painopisteet, jotka ovat merkittäviä aihealueita kuntienkin näkökulmasta hytetu-työssä. Tavoitteet ja toimenpiteet ovat jäsenneltyjä ja konkreettisia. Niitä on selkeällä tavalla yhdistetty eri vastuutahojen yhteisiksi kokonaisuuksiksi, ja painopisteiden eteen tehtävä työ on läpileikkaavaa niin hyvinvointialueen, kuntien kuin muidenkin toimijoiden toiminnassa.

Esittelijä

Vs. sivistystoimenjohtaja Kinnunen Petteri

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää antaa seuraavan lausunnon Lapin hyvinvointialueen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksesta ja –suunnitelmasta 2024-2025 Kittilän kunnan lausuntona ja toimittaa sen Lapin hyvinvointialueelle:

Kittilän kunta katsoo, että Lapin hyvinvointialueen hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus antaa kattavan katsauksen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteista ja yhdyspinnoista. Katsaus lappilaisten hyvinvointiin –osio indikaattoritiedon tukemana on laaja ja informatiivinen pohja sille työlle, mitä hyvinvointialue muiden toimijoiden kanssa tekee lappilaisten hyvinvoinnin eteen.

Hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa on määritelty tärkeät painopisteet, jotka ovat merkittäviä aihealueita kuntienkin näkökulmasta hytetu-työssä. Suunnitelmaan kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet ovat suurelta osin linjassa niiden teemojen kanssa, jotka Kittilässäkin koetaan tärkeiksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä. Näitä ovat esimerkiksi järjestyhteistyön potentiaali hytetu-työssä, elintapaohjaukseen liittyvät asiat ja sivukylien huomioiminen. Tavoitteet ja toimenpiteet ovat jäsenneltyjä ja konkreettisia. Niitä on selkeällä tavalla yhdistetty eri vastuutahojen yhteisiksi kokonaisuuksiksi, ja painopisteiden eteen tehtävä työ on läpileikkaavaa niin hyvinvointialueen, kuntien kuin muidenkin toimijoiden toiminnassa. Palveluiden turvaamisen tema on kuntien näkökulmasta keskeinen, koska hyvinvointialueen tarjoamat palvelut koskettavat jokaisen kunnan kuntalaisia. Tällöin palveluiden tulisi olla pitkien etäisyyksien alueella saavutettavissa kohtuudella säästöistä huolimatta. Yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen välillä tiivistyne entisestään, kun yhtenevät tavoitteet ohjaavat toimintaa samaan suuntaan.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.